

Utrikesdepartementet

SOU 2024:46 Ny lag om internationella sanktioner, Genomförande av EU:s sanktionsdirektiv

(Ert diarienummer UD2024/09099)

Migrationsverket har fått tillfälle att yttra sig över betänkandet Ny lag om internationella sanktioner, Genomförande av EU:s sanktioner (SOU 2024:46).

Migrationsverket välkomnar utredningens förslag och vill framföra följande synpunkter.

Tydligare grunder för avslag och utvisning eller avvisning

Enligt 3 § första stycket 3 p i den föreslagna lagen om internationella sanktioner framgår att möjliggörande för personer som omfattas av restriktiva åtgärder att resa in på eller transitera genom medlemsstatsterritorium utgör ett sanktionsbrott. Det ankommer på Migrationsverket eller Polismyndigheten att förhindra sådan inresa.

Av 23 § samma lag framgår att regeringen får meddela föreskrifter om att en utlänning kan avvisas enligt utlänningslagen (2005:716) i de i bestämmelsen angivna fallen. Syftet med föreskriftsrätten är att genomföra internationella sanktioner. Av utredningen framgår att föreskriften skulle komma att för alla och envar, generellt, förbjuda ett visst handlande i förhållande till ett specifikt subjekt som är föremål för sanktioner. De omständigheter som rör det faktum att utlänningen själv är föremål för sanktioner bör i normalfallet beaktas inom ramen för avvisning enligt den särskilda utlänningslagstiftningen, och inte inom ramen för avvisning enligt sanktionslagen. Vidare anges att Sverige följt sanktionsbesluten genom att det antingen föreligger viseringstvång för medborgare från sanktionsländer eller att regeringen fattat beslut om att upphäva viseringsfrihet (s. 175 ff).

Grundtanken med bestämmelsen är att viseringstvång för de utlänningar som omfattas av 23 § i den föreslagna lagen i kombination med sanktionsregimen ska leda till att inresa till Sverige förhindras. Det är dock tveksamt om viseringstvång är en tillräcklig åtgärd för att säkerställa att

utlänningar som är föremål för restriktiva åtgärder inte kan resa in på eller transitera genom medlemsstatterritorium. Enskilda individer som omfattas av restriktiva åtgärder kan ha annat medborgarskap än de som omfattas av viseringstvång och på detta sätt ändå kunna resa in på medlemsstatens territorium. Det är därför önskvärt att frågan om vilka åtgärder som bör vidtas för att förhindras inresa till Sverige utreds vidare.

Vidare önskar Migrationsverket lyfta att den omständighet att en utlänning har begått ett sanktionsbrott eller är föremål för restriktiva åtgärder kan bli känt för myndigheten först vid senare tillfälle. Bedömningen sker idag utifrån om personen utgör *hot mot allmän ordning och säkerhet*, men det kan ses som en brist att det saknas en uttrycklig bestämmelse som utgör grund för att avslå en ansökan och fatta beslut om utvisning när en utlänning begått ett sanktionsbrott eller är föremål för restriktiva åtgärder.

Sekretessbrytande bestämmelser

När det gäller frågan om samordning och samarbete mellan myndigheter och olika EU-institutioner har flera myndigheter lyft behovet av sekretessbrytande bestämmelser i syfte att möjliggöra informationsutbyte myndigheterna emellan. Utredningen lämnar inte något förslag till sekretessbrytande regler vad gäller internationella sanktioner, med motiveringen att det beror på utredningens ram och utredningstiden. Migrationsverket vill dock framhålla att regler som möjliggör ett effektivt informationsutbyte mellan myndigheter är en förutsättning för att uppnå syftet med lagstiftningen.

Detta remissvar har beslutats av undertecknad generaldirektör efter föredragning av rättsliga experten Anna Bartosiewicz. I den slutliga handläggningen har även tjänsteförrättande rättschefen Anna Lindblad samt enhetschefen Susanna Fonsell deltagit.

Maria Mindhammar
Generaldirektör